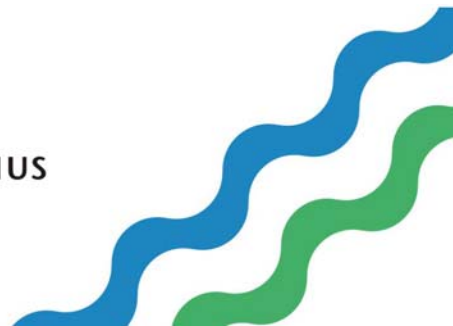

**Maa- ja metsätalousministeriön ja
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen
välinen tulossopimus vuodelle 2003**

RIISTAN- JA KALANTUTKIMUS

Asia **MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JA RIISTA- JA KALATALOUDEN TUTKIMUSLAITOKSEN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUODELLE 2003**

Vuoden 2003 talousarvion pohjalta on sovittu seuraavista tulostavoitteista vuodelle 2003:

Laaditaan raportti silakan, kilohailin, lohen, turskan sekä mereisten kuha- ja siikakantojen tilasta vuonna 2002 sekä ennuste vuosille 2003 ja 2004. Raporttiin sisältyvät myös tiedot Simojoen, Tornionjoen, Näätämojoen ja Tenojoen lohisaaliista ja lohikantojen tilasta. Raportti toimitetaan ministeriöön 30.6.2003 mennessä.

Jatketaan lohen kotiuttamista Pyhä-, Kiiminki- ja Kuivajokeen istutuksin, tutkimuksin ja seurannoin.

Jatketaan tutkimuksia vesistökuormituksen kalataloudellisista vaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämisestä. Vuonna 2003 laaditaan raportti "Happamoituneiden järvien palautumisprosessit (REPRO)" -tutkimuksessa koekalastettujen järvien kalayhteisöjen muutoksista vähentyneen happokuormituksen seurauksena.

Jatketaan tutkimuksia rakennettujen vesistöjen kalataloudellisten hoitomenetelmien kehittämiseksi. Vuonna 2003 laaditaan yhteenvetoartikkeli virtavesikalajien talviekologiasta sekä tieteellinen käsikirjoitus patoaltaan kalalajiston elinympäristön käytöstä ja sen ajallisesta vaihtelusta.

Jatketaan Itämeren lohen M74-oireyhtymän seurantaa ja laaditaan ministeriölle raportti vuoden 2003 tilanteesta.

Jatketaan kalaistutusten tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen liittyviä tutkimuksia. Vuonna 2003 jatketaan tutkimusta 'Siianpoikasten koon ja kunnon vaikutus niiden talvenaikaiseen kuolevuuteen' käyttäen yksilöllistä merkintää. Lisäksi jatketaan Perämeren vaellussiian velvoiteistutusten saalistuottoa selvittävää tutkimusta ja julkaistaan ensimmäiset tulokset kesänvanhojen kuhaistukkaiden koon vaikutuksesta istutustulokseen.

Lohikantojen monimuotoisuustutkimuksissa vuonna 2003 kehitetään DNA:n mikrosatelliittiaineistoon perustuvaa kantaosuuksien arviointimenetelmää vertaamalla eri laskentamenetelmien luotettavuutta ja tarkkuutta Itämeren lohisaaliiden analysoinnissa.

Jatketaan saimaanlohen luonnonvaraisen lisääntymisen elvyttämiseen tähtäävää tutkimusta. Vuonna 2003 valmistuu arvio Lieksanjoen lohenpoikastuotantopotentiaalista.

Jatketaan saimaannierian monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtääviä tutkimuksia. Vuonna 2003 jatketaan potentiaalisten lisääntymisalueiden ja niiden ominaisuuksien kartoitusta sekä käynnistetään poikasvaiheen biologiaan liittyvät kokeet.

Tutkitaan haitallisten aineiden kerääntymistä ja vaikutuksia kaloihin. Laaditaan raportti Itämeren kalojen dioksiini- ja PCB-yhdisteiden pitoisuuksista Elintarvikeviraston koordinoimassa yhteistutkimuksessa vuonna 2002 kerättyjen näytteiden perusteella. Lisäksi laaditaan raportti hauen elohopeapitoisuuksista Evon järvissä ja verrataan tilannetta 10 ja 20 vuotta sitten vallinneeseen.

Arvioidaan meritaimenen elvytysistutusten tuloksellisuutta Pohjanlahdella ja meritaimenen suojele- ja käyttösuunnitelman tavoitteiden toteutumista Suomenlahdella. Tulostavoitteesta laaditaan väliraportti vuoden 2003 ja yhteenvetoraportti vuoden 2004 loppuun mennessä.

Laaditaan yhteenveto valtion sopimuskasvatustoiminnasta.

Raportoidaan vuonna 2002 tehdyn viehekalastuslain vaikutuksia ja kalastusmaksukertymiä koskevan "Suomi kalastaa" kyselytutkimuksen tulokset.

Vuonna 2002 päättyneen SALMAR-hankkeen tulosten perusteella analysoidaan maailman lohimarkkinoiden vaikutukset suomalaisiin kalatalouselinkeihin.

Jatketaan hanketta, jonka tarkoituksena on siirtää aiempina vuosina tuotetut siiankasvatusta koskevat tieteelliset tutkimustulokset käytännön viljelytoimintaan osana Siika 2005-hanketta.

Osallistutaan eurooppalaiseen Aqcess-tutkimushankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää menetelmiä kalastuksesta ja vesiviljelystä elävien rannikkoalueiden sosioekonomisen, ympäristöllisen, biologisen ja institutionaalisen kestävyden arviointiin ja ennustamiseen.

Jatketaan eurooppalaista Progress-tutkimushanketta, jonka tavoitteena on kehittää menetelmät kalojen valkuaisainekasvun ja valkuaisen käyttötehokkuuden parantamiseksi valintajalostuksen keinoin.

Laaditaan viralliset vuositilastot ammattikalastuksesta merialueella, kalastajahinnoista, vesiviljelystä, kalan ulkomaankaupasta, kalajalostuksesta ja riistasaaliista.

Tuotetaan kalatalousbarometrit 2003.

Viimeistellään suunnitelma Poron hyödyntämisen tutkimusohjelmasta vuosille 2003-2007 ja käynnistetään hanke.

Tuotetaan ajantasaiset tiedot metsäkanalintujen, vesilintujen, hirvieläinten ja suurpetojen runsaudesta ja lisääntymistuotosta sekä pienten ja keskikokoisten riistanisäkkäiden ja merihylkeiden runsaudesta.

Jatketaan hirvikannan seurantamenetelmien kehittämistä ja raportoidaan työn etenemisestä.

Jatketaan vuoteen 2004 asti kestävästä tutkimuksesta riistarikkauteen ja riistavarojen kestävästä käytön indikaattoreihin vaikuttavista tekijöistä.

Seurataan merihylkeiden kalastukselle ja kalankasvatukselle aiheuttamia vahinkoja ja tutkitaan keinoja näiden vahinkojen estämiseksi.

Vuonna 2002 valmistuneen suunnitelman pohjalta käynnistetään kolmivuotinen hanke hylkeidensuojelualueiden vaikutuksesta kalastukseen ja hallin käyttäytymisestä oleskeluluodoilla.

Suunnitellaan ja käynnistetään 5-vuotinen tutkimuskokonaisuus karhun ja suden populaatorakenteesta, liikkuvuudesta, levittäytymisestä ja suhteesta ihmistoimintoihin sekä osallistutaan Pohjoismaiden, Baltian ja Venäjän yhteiseen hankkeeseen suurpetokantojen geneettisen rakenteen selvittämiseksi.

Jatketaan selvitystä metsäkanalintukantojen kehityksen ja metsästysverotuksen suhteesta ja valmistetaan loppuraportti.

Jatketaan porolaidunten tilan seuranta ja raportoidaan seurannan tulokset.

Jatketaan poron vasatuotto- ja vasakuolleisuustutkimusta ja valmistetaan loppuraportti.

Jatketaan lohien istutuksia

kotiuttamisohjelman (Salmon Action Plan) mukaisesti Kuiva-, Kiiminki- ja Pyhäjokeen seuraavasti:

- Kuivajokeen noin 65 000 Simojoen lohien joki- ja n. 50 000 vaelluspoikasta,
 - Kiiminkijokeen noin 120 000 Iijoen lohien joki- ja n. 90 000 vaelluspoikasta,
 - Pyhäjokeen noin 150 000 Tornionjoen lohien joki- ja n. 90 000 vaelluspoikasta,
- sekä luontaisen lisääntymisen elvyttämiseksi Simojoen vajaatuottoisille alueille seuraavasti:
- Simojokeen noin 100 000 Simojoen lohien joki- ja n. 30 000 vaelluspoikasta.

Jatketaan meritaimenkantojen vahvistamista ja elvyttämistä. Poikasia istutetaan v. 2003 seuraavasti:

- Tornion-Muonionjokeen noin 200 000 Tornionjoen meritaimenen joki- ja n. 10 000 vaelluspoikasta.
- Kiiminkijokeen noin 50 000 Iijoen meritaimenen joki- ja n. 5 000 vaelluspoikasta.
- Pyhäjokeen noin 15 000 Lestijoen meritaimenen jokipoikasta.
- Lestijokeen noin 25 000 Lestijoen meritaimenen jokipoikasta.
- Isojokeen noin 20 000 Isojoen meritaimenen jokipoikasta ja n. 1 000 vaelluspoikasta.
- Ingarskilajokeen noin 3 000 Ingarskilan meritaimenen joki- ja n. 13 000 vaelluspoikasta.

Jatketaan vaellussiikakantojen vahvistamista ylläpitämällä Tornionjoen vaellussiian taantuneesta kesänousukannasta emokalakantaa ja istuttamalla 1-kesäisiä poikasia Tornionjokeen.

Jatketaan Vuoksen vesistöissä järvilohien istutuksia Pielis- ja Lieksanjokien suualueille kannan perinnöllisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja Saimaan nieriän istutustoimintaa kannan säilyttämiseksi ja palauttamiseksi alkuperäisiin esiintymisvesistöihinsä.

Tavoitemäärät: järvilohi n. 20 000 joki- ja n. 70 000 vaelluspoikasta (2-v.) sekä nieriä n. 30 000 1-v. ja 20 000 2-v. poikasta.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos varautuu eri-ikäisten lohien, taimenten ja siikojen istuttamiseen vuosina 2004–2006 liitteessä esitetyllä tavalla.

Siian jalostuksesta ruokakalanviljelyyn laaditaan suunnitelma.

Työhyvinvointitoiminta liitetään pysyväksi osaksi tutkimuslaitoksen kehittämistä. Toiminnan painopisteinä tullaan korostamaan työhyvinvointia edistäviä johtamis- ja esimiestaitoja, ikääntyvien työntekijöiden työpanoksen ja työkokemuksen hyödyntämistä sekä koko työyhteisön kehittämistä.

Työhyvinvointitoiminnan kehittäminen on osittain tuettua toimintaa, mutta tulosten varmistamiseksi tutkimuslaitos varaa näihin tehtäviin sekä henkilö- että taloudellisia resursseja sekä raportoi työhyvinvointitoiminnan toteutumisesta muun toimintaraportoinnin yhteydessä.

Helsingissä 31. päivänä tammikuuta 2003

JARI KOSKINEN
Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen

KARE TURTIAINEN
Ylijohtaja Kare Turtiainen

Osastopäällikkö
SEPPO HAVU
Seppo Havu

LENNA SÖDERHOLM-TANA
Palvelujohtaja Lena Söderholm-Tana

LIITE: kalanpoikasten istutussuunnitelma

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos varautuu eri-ikäisten lohien, taimenten, nieriöiden ja siikojen istuttamiseen vuosina 2004–2006 seuraavasti:

Lohi, Tornionjoki, istutukset Tornionjokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	607 000	452 000	452 000	437 000	0	0	0	0
vaelluspoikaset	61 000	60 000	4 000	4 000	0	0	0	0

Lohi, Tornionjoki, istutukset Pyhäjokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	134 000	182 000	153 000	139 000	150 000	150 000	150 000	150 000
vaelluspoikaset	79 000	73 000	146 000	114 000	90 000	100 000	100 000	100 000

Lohi, Simojoki, istutukset Simojokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	275 000	140 000	101 000	100 000	100 000	100 000	80 000	60 000
vaelluspoikaset	67 000	50 000	49 000	51 000	30 000	25 000	15 000	10 000

Lohi, Simojoki, istutukset Kuivajokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	37 000	36 000	57 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
vaelluspoikaset	26 000	34 000	37 000	50 000	50 000	60 000	60 000	60 000

Lohi, Iijoki, istutukset Kiiminkijokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	90 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
vaelluspoikaset	34 000	68 000	54 000	77 000	90 000	120 000	120 000	120 000

Meritaimen, Tornionjoki, istutukset Tornionjokeen; varautuminen vuosien 2004–2005 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	230 000	204 000	252 000	184 000	200 000	200 000	200 000	200 000
vaelluspoikaset	22 000	10 000	15 000	15 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Meritaimen, Iijoki, istutukset Kiiminkijokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	90 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
vaelluspoikaset	24 000	16 000	22 000	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000

Meritaimen, Lestijoki, istutukset Lestijokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	71 000	26 000	22 000	13 000	25 000	25 000	25 000	25 000
vaelluspoikaset	30 000	1 400	1 800	1 500	0	2 000	2 000	2 000

Meritaimen, Lestijoki, istutukset Pyhäjokeen; varautuminen istutuksiin vuosina 2004–2006

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	0	0	0	0	15 000	15 000	15 000	15 000

Meritaimen, Isojoki, istutukset Isojokeen; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	21 000	21 000	10 000	7 000	20 000	20 000	20 000	20 000
vaelluspoikaset	19 000	1 000	3 000	0	1 500	2 000	2 000	2 000

Meritaimen, Ingarskila, **istutukset Suomenlahdelle**; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	8 000	0	4 000	3 500	3 000	3 000	3 000	3 000
vaelluspoikaset	6 000	16 000	13 000	10 000	13 000	13 000	13 000	13 000

Järvihoi, Vuoksen vesistö, **istutukset Vuoksen vesistöalueelle**; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
jokipoikaset	0	0	0	0	20 000	20 000	20 000	20 000
vaelluspoikaset	77 000	76 000	61 000	80 000	70 000	70 000	70 000	70 000

Nieriä, Kuolimo, **istutukset Vuoksen vesistöalueelle**; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1-vuotiaat	26 000	20 000	29 000	31 000	30 000	30 000	30 000	30 000
2-vuotiaat	21 000	17 000	19 000	38 000	20 000	30 000	30 000	30 000

Vaellussiika, Tornionjoki, **istutukset Tornionjokeen**; varautuminen vuosien 2004–2006 istutuksiin

vuosi	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
kesänousu, 1-k.	708 000	160 000	415 000	479 000	200 000	200 000	200 000	200 000